

KOROŠEČ

Uredništvo in upravištvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Narocnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 18. maja 1920.

Cene inseratov: enostopna petitvrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Slovensko Koroško Nemcem? Nikdar in nikoli!
Slovensko Koroško slovenskim Koroščem! Zato pa vsi,
ki ljubite Koroško, moški in ženske, na binkoštni po-
nedeljek vsi v Železno Kaplo!

S 1. junijem t. l. ustavimo list vsem, ki do 25. t. m. ne bodo poravnali naročnine. Upravištvo.

Podkupiti nas hočejo.

Kdor bere naše članke o gospodarskem položaju v Nemški Avstriji in pri nas, se ne bo čudil, da se Nemška Avstrija tako trudi, da bi nas dobila v svoje kremplje. Ko se je pa celovška gospoda prepričala, da vse njene lumparije nič ne pomagajo, se je Nemška Avstrija odločila, da nas podkupi. Kakor smo izvedeli, ponujajo razni Nageleji in drugi taki avstrijski agentje vsakemu po 1000 K, če bo glasoval za Nemško Avstrijo. Mi se Nem. Avstriji samo smejimo, saj prav dobro vemo, da ji tudi to ne bo nič pomagalo. Tudi največji trap lahko izračuna, da bi Nem. Avstrija naredila s pridobitvijo Koroške najboljši „kšeft“, pa če bi tudi milijarde izdala v ta namen. Z oddajo premoženja, z rekvizicijami in s strašnimi davki bi te milijarde že v nekaj mesecih „noter prinesla“! Ljudem, ki niso po prežgani župi priplavali na svet, tega pač ni treba pripovedovati! Pač pa opozarjajte na to tiste ljudi, ki niti do 5 ne znajo šteti. Dolžnost vsakega Korošca, pa naj bo Slovenec ali pa Nемеc, pa je, da takoj naznani okrajnemu glavarstvu ali pa orožništvu imena tistih avstrijskih agentov, ki bi skušali z Judeživimi groši podkupovati naše ljudstvo. Stroga kazen čaka te agente in tiste zaslepljence, ki bi se res dali podkupiti!

Folksverovcem.

Strašna svetovna vojna je ljudi groznopodivjala. Za glavo se mora prijeti vsak trezen človek, ko bere sedaj poročila, kako surovo se je obnašalo

nemško vojaštvo na Francoskem, v Italiji, Belgiji in drugod. Prav posebno so divjali nemški vojaki v Srbiji: umorili so vsakega četrtega človeka; prizanašali niso niti ženskam niti otrokom! V nemškem rajhu divja še vedno ta živinska surovost: tam se še vedno koljejo med sabo. Prezident nemške republike socijalist Ebert je moral podivjanim nemškim tolpom groziti kakor kak „Tierbändiger“ v menaženji. Samo s kanoni in z mašincami je mogla vlada udušiti divjanje hujskačev.

Podoba takih pobojev smo videli pri nas lansko pomlad. Nemcem še ni bilo dosti krvi, zato so nas napadli kakor sestradani volkovi. Govorili so samo o bajonetih, granatah, razparanih trebuhih, čreвах in o kulašu. Celo Nemcem samim se je studilo (gravžalo), kar so lani v prvih dneh majnika počenjali nemški „vojaki“ v Velikovecu!

Ko so pozneje bili ti roparji pregnani, smo se mi oddahnili, oni pa so kmalu dobili Heimweh! In to pri Nemcih, ki so jih sami zaničevali! Želodec teh zverin je bil prazen. Smilili so se nam, hitro smo pozabili, kar se je zgodilo, in povabili smo jih nazaj: „Nur herein spaziert, meine Herren! Jugoslavija vam odpušča vaše grehe, ker je dosti močna, da se vas ni treba bati!“

In prišli so, ampak drugače, kakor so pričakovali. Lani in letos — to je vendar prevelika razlika!

Dobro je pa le bilo, da so prišli! Pokazalo se je, da so samo nekateri besni in stekli, vsi drugi pa da so bili zapeljani, z nepopisnim nasilstvom prisiljeni, da so tulili z onimi. Po krivici so prišli na slab glas. Zato pa pozabimo, kar se je zgodilo, podajmo jim roko in recimo: vsi smo ljudje!

Od zrnja so se ločile pleve, ki prašijo našo čedno hišo. Pravi podivjani hujskači in folksverovci govorijo namreč še zmerom o granatah in po-

žiganju, prav po pasje havkajo, grozijo in pošiljajo grozilna pasma. Dobro poznamo te tuleje in bliža se zanje dan plačila. Za sedaj pa jim povemo samo to-le:

Dolgo in potrpežljivo smo molčali, ker smo mislili, da mora vsak človek imeti človeške manire. To zahtevamo od vsakega, kdor je po naši dobroti prišel med nas! Kdor pa havka, kaže zobe in steguje svoj pasji jezik, za tega je zapisal arcnije sam nemški kancelar!

Tudi mi znamo nekaj povedati o korajži in praži!

Pächtervertreibungen in Griffen.

V naši 3. številki smo priobčili pod naslovom: „Glejte, glejte, kako so kunštni!“ pismo hujskača Steinacherja svojemu bratcu Messnerju. Steinacher šunta svoje ovce, naj se gredo pritožiti radi razdelitve Helldorfovih zemljišč med najemnike v smislu naše agrarne reforme, to je naredbе o delni ekspropriaciji veleposestev, veljavne od dne 12. februarja 1920, ki jo je podpisal regent Aleksander.

K temu članku nam je poslalo državno nadzorništvo Helldorfovih zemljišč še nekaj pojasnil, ker je treba ljudi poučiti, kaka lumparija tiči v teh pritožbah.

Državno nadzorništvo je dobilo od predpostavljene oblasti strog ukaz, naj odda začasno v najem vso zemljo v smislu predpisov agrarne reforme, da se tako pripravi vse, kar je potrebno, da se takoj, po plebiscitu izvede naredba o razvlastitvi veleposestev. Da se ta naredba izvede v vsej državi, predvsem tudi na Slovenskem Koroškem, imajo predvsem pravico zahtevati koroški kmetje, katerim se je v tem oziru godila največja krivica. Zemlja je božja in kmetova, a ne baronova in grofova! Kar

je zakrivila nemško-judovsko-aristokratska vlada, naj popravi vsaj deloma jugoslovanska agrarna reforma.

Kakšna pravica je to, da so dajali zemljo samo svojim prijateljem, ki so bili dovolj bogati in so trobili v njihov rog, drugi so jo pa dobili samo na licitaciji, in tudi tam samo oni, ki so mogli bolje plačati? Mi smo licitacijo prepovedali, ker vpoštevamo potrebo in ne denar. Kajžari so bolj potrebni ko Plasnigi iz Grebinja, ki zaslužijo stotisočake z lesno trgovino ali Roscherji iz Rude, ki so dajali v najem svojo lastno zemljo, ker so imeli dovolj baronove. Ali je to „Unterdrückung, Pächtervertreibung?“ Komur smo zemljo vzeli, smo mu jo vzeli iz tehtnih razlogov.

Hudo je, ker vkljub vsemu prizadevanju še ne moremo oddati toliko zemlje, kolikor je ljudje potrebujejo. V tako kratkem času se ne more vse zgoditi in popraviti, kar so drugi zagrešili v celem stoletju. Vpoštevali bomo pa zmiraj samo potrebne, pa naj bodo to Slovenci ali Nemci.

Gospodarstvo.

Gospodarski položaj Nemške Avstrije in Jugoslavije.

(Dalje.)

Nekaj posebnega je takozvani

„Luxussteuer“

to je davek na take reči, ki služijo razkošju. (Razkošje je neproduktivna poraba dragocenih in obenem nepotrebnih stvari.) Za vse take predmete je predpisan 10 procentni povišek nakupne cene. Ako si kdo kupi prstan, ki stane 1000 K, mora plačati zanj 1000 K in 10%, to je 100 K davka, torej 1100 K. Pod ta davek spadajo: razno lepoticje (okraski, Schmuckgegenstände) iz srebra, zlata in drugih dragih kovin, dragoceni kamni, ure itd.; dalje vse slike (podobe), ki stanejo več ko 1000 K; knjige, ki so bile tiskane pred letom 1850; knjige, ki so vezane v usnje; vsi instrumenti, ki stanejo več ko 4000 K; razno pohištvo, če je opremljeno s svilo (žido), z žametom ali pa z usnjem; čipke (špice) in tepihi, če stanejo več ko 200 K. Pa tudi obleka je podvržena 10% davku, posebno ona iz svile, žameta, in kožuhovine. Desetprocentni davek zadene tudi dežnike, kovčke (kufré), razno orožje, čolne in vozove za prevažanje ljudi, boljše vprego in celo pse, mačke ter ptiče v kletkah. Pa kaj bi naštevati vse one predmete, ki so navedeni v tej postavi!

Toda vsi ti dohodki še nikakor ne zadostujejo, da bi mogla Nemška Avstrija kriti svoje državne stroške! Zato pa bodo stroji (mašine) avstro-ogerske banke še nadalje noč in dan tiskali nove bankovce. Kam mora to pripeljati državo, si vsakdo lahko sam misli!

Nemška Avstrija je industrijska država. Ker pa ima le železa in svinca, ji primanjkuje vseh drugih surovin (Rohstoffe) in premoga. Zato pa morajo tovarne počivati, delo zaostaja, število ljudi, ki nimajo dela, pa raste od dne do dne. Za vse te brezposelne ljudi in njihove družine pa mora skr-

beti država, ali bolje povedano: avstrijski kmet. Izmed 6 milijonov prebivalcev jih živi 3 milijone po mestih. Pridelkov je le malo, zato je treba skoraj vsa živila uvažati. To povzroča draginja in pomanjkanje. Ni čuda torej, da je umrljivost v mestih, posebno na Dunaju tako velika, saj je stalo letos o Veliki noči jajce 7 K 50 v, 1 kg mesa okroglo 120 K, 1 kg masti 200 K! Za živila, ki jih daje Nem. Avstrija prebivalstvu na karte, mora doplačevati ogromne vsote. In iz čigavega žepa gre ta denar? Vse to pa pelje državo v pogubo.

Tak je torej gospodarski položaj v Nemški Avstriji. Pametni avstrijski politiki sami pravijo, da je Nem. Avstrija bolnik, ki leži na smrtni postelji in ki bi bil že davno umrl, ko bi mu bogati sosede ne posojevali denarja za živež in zdravila. Pride pa dan, ko antantne države ne bodo hotele več posojevati Avstriji denarja. Takrat pa bodo sosednje države planile po Nemški Avstriji in si jo razdelile.

(Dalje prihodnit.)

Zvišanje poštnih pristojbin v Jugoslaviji od 16. maja 1920.

Pisma: 20 gramov 25 par = 1 K, za vsakih daljnih 20 gramov ali del te teže 15 par = 60 v.

Dopisnice: 15 par = 60 v.

Tiskovine: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v.

Vzorci brez vrednosti: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v; najmanj 10 par = 40 v.

Pismo, ki je bilo neplačano ali nezadosno plačano, se obremenjeno z dvakratnim delom pristojbine, ki manjka. Za priporočanje (rekomandiranje) se plača še 20 par = 80 v.

Paketi do 3 kg 150 din. = 6 K, 3—5 kg 2 din. = 8 K, 5—10 kg 4 din. = 16 K, 10—15 kg 6 din. = 24 K, 15—20 kg 8 din. = 32 K.

Ako navedemo (zapišemo) vrednost, moramo plačati za vsakih 300 din. 30 par = 120 K.

Nakaznice: do 25 din. = 100 K se plača 25 par = 1 K, 25—50 din. = 100—200 K se plača 50 par = 2 K, 50—100 din. = 200—400 K se plača 60 par = 240 K itd. za vsakih 100 din. = 400 K še 10 par = 40 v več. Pristojbine za izplačanje do 50 din. = 200 K 10 par = 40 v, čez 50 din. 20 par. —

Kakor vidimo, so se poštni pristojbine (tarifi) precej zvišale. Pred vojno smo frankirali navadno pismo z znamko za 15 vinarjev, sedaj pa moramo plačati skoraj sedemkrat toliko. Vendar pa moramo pomisliti, da je dandanes vse dražje, pa ne samo sedemkrat. Pred vojno smo dobili na primer 1/4 vina že za 16 do 20 vinarjev, dandanes pa moramo plačati zanj že 6 do 8 K, forej štiridesetkrat toliko!

Izplačevanje ali podaljševanje 6% nih državnih bonov.

Prizadeti naj si pogledajo tozadevni odlok delegacije ministrstva financ za Slovenijo z dne 10. maja 1920. Dobi se pri politični oblasti. Na vpogled tudi v našem uredništvu.

Sklep zimskega tečaja na državnikmetijskišoli v Velikovcu.

Dne 30. aprila t. l. se je sklenil prvi 6 mesečni zimski tečaj s slovenskim učnim jezikom na tukajšnji državni kmetijski šoli, ki se je pričel meseca novembra pr. l. Sprejetih je bilo 17 učencev. Prišlo jih je 14, in od teh je dovršilo tečaj 12 s povoljnim, eden z nepovoljnim uspehom; eden pa je bil pred sklepom iz zavoda izključen. Po svojem rojstnem kraju jih je bilo 5 iz borovljskega okraja, ostalih 9 iz Podjune in Mežiške doline. Iz celega ozemlja tostran Drave ni bilo niti enega priglašenca. Šest gojencev je plačalo celo določeno šolnino, t. j. 800 K za tečaj (poduk, stanovanje, hrano in oskrbo); 3 so uživali napol prosta, 5 pa popolnoma prosta mesta.

Ta polletni zimski tečaj je tvoril nekako prehodno dobo do celoletnega tečaja, ki se namerava odpreti prihodnjo jesen. Zavod, ki je združen z internatom, ima prostra za 20 gojencev. Pogoji za sprejem se bodo še pravčasno razglasili. Želeti pa bi bilo, da se kmetijski posestniki, ki imajo za kmetijsko šolo dorasle sinove (dovršeno 16. leto) že sedaj za to odločijo ter tako svojim naslednikom pripomorejo ne samo do večje strokovne, ampak tudi do večje vsestranske izobrazbe. Čim več zavednih in naprednih kmetovalcev, tem prej bo tudi dosežena naša gospodarska samostojnost in neodvisnost.

Cene živil in vina so začele padati.

Iz vseh pokrajin Jugoslavije poročajo, da se nam obeta letos prav dobra letina. Zato so že začele padati cene živil in vinu. Posebno padajo cene pšenice. V Banatu pred Veliko nočjo pšenice sploh ni bilo dobiti, zdaj jo pa ponujajo že po 7 K, ponekod se dobi celo že po 5 K. Ko izgine iz prometa staro-avstrijski papirnati denar, se bo dvignila vrednost naše valute, tako da bo tudi obleka in drugo blago od dne do dne cenejše.

Velikovški okraj.

Popravek. V 34. številu „Korošca“ smo med možmi, ki z denarnimi sredstvi podpirajo nemško protidrjavno propagando, imenovali tudi grofa Douglasa Thurn-Valsassina v Pliberku. Zgodilo se je to le pomotoma, saj je splošno znano, da je omenjeni gospod lojalen jugoslovanski državljan, ki še ni in tudi nikdar ne bo daroval niti vinarja v protidrjavne namene.

Št. Lipš pri Žineku. Na binkoštno nedeljo popoldne ob pol štirih (poletni čas) priredi naše Žensko društvo v šoli dve lepi igri „Teti“ in „Na krivih potih“ ter tombolo s prav lepimi dobitki, ki bodo razveselili marsikaterega moža — kadilca in ženo — kofetarico. K obilni udeležbi vabi odbor.

Apače. Na binkoštni pondeljek uprizorijo pri nas gališki fantje igro „Nemški ne znajo“. Nastopi tudi pevski zbor. Zanimanje za to prireditev raste čimdalje bolj, pričakovati je zato obilne udeležbe.

Grebinj. Nemčurji iz Grebinja in okolice so zelo korajžni. Pa kje kažejo svojo korajžo? Nad članicami ženskega društva in pa v „Lausmannschafti“. Dne 2. maja so šla dekleta iz Raveža na izlet na Krčanje. Ko so šle mimo Potočnika v Homcu, jih je hotela tam ustaviti neka ženska. Kmalu nato pride po ravnoisti poti slovenski fant in babnica je izgnila. Zvečer, ko so se vračale, so jih čakali nemčurji pri ravno isti hiši, kjer so imeli tudi svoj ples. Zasmehovali so jih in jim hajtali, toda dekleta so jim brez strahu odgovarjala „živio“. Zakaj pa potem niste hajtali, ko so se oglasili tam pri vas širje slovenski fantje, saj vas je vendar bilo veliko več? Aha, že vemo, balli ste se za svoje kosti. Pokazali ste pač svojo zajčjo korajžo, vi junaki!

Kako nas zna grebinjski zaupnik „Lausmannschafti“ hvaliti! Svetujemo ti, ti kärntnerdeutscher Griffner, kakor se sam imenuješ, da se oglasiš pri nas, kadar te zopet prime tak „tajčesterajh-fiber“. Ohladimo te v kaki gnojnici, pa boš takoj zdrav. Temu falotu tudi naši učitelji niso po volji. Seveda, saj niso več razni Bohata, Skalka in Sima, ki so bili vsi njegove vrste ljudje, ki so prepovedovali otrokom govoriti slovensko celo na šolskem vrtu. Saj se poznamo. Enkrat bomo že obračunali.

(Škoda, da ne vemo imen omenjenih slovenskih fantov, ki se zavedajo, kaj zahtevata od njih narodni ponos in fantovska čast! Ur.)

Grebinj. Na splošno željo tuk. Slovencev, se ponovi narodna igra „Domen“ dne 23. m. (binkoštno nedeljo) v Kloštru. Tim potom vabimo vse prijatelje narave, da prihite sem. Obenem opozarjamo na starinsko samostansko cerkev. Čisti dobiček se porabi v narodne namene in za siromašne otroke.

Vogrče. Na ljudskem shodu, ki se je vršil dne 4. majnika 1920 v Vogrčah, je sklenilo nad tisoč zborovalcev soglasno sledečo Resolucijo:

Protestiramo ogorčeno proti gorostasnim lažem in zavijanjem po avstrijsko koroških listih, posebno „Freie Stimmen, Kärnt. Landsmannschaft, Koroško Korošcem, Flugschriften“, ki izhajajo v pasu B in ki imajo namen, sramotiti slovensko prebivalstvo oziroma našo upravo pred antantno misijo v Celovcu in pred vsem svetom, v pasu B pa omejiti kolikor mogoče prostost glasovanja.

Zahtevamo, da glasovalna komisija ali liste ustavi, ali pa zabrani tako pisavo in sramotenje uprave in ljudstva.

Nadalje odločno zahtevamo, da se nemudoma odpravijo one osebe iz glasovalnih pasov, ki strahujejo prebivalstvo in mu grozijo radi simpatij za Jugoslavijo in hujskajo proti upravi ter na ta način omejujejo svobodo glasovanja, ki je zajamčena po mirovni pogodbi.

Guštanj. Tukaj imamo novega tiča brez perja. Kaj mislite, dragi purgarji, kdo je to? Veste, pravijo, da se piše Legnar Hubert in je po poklicu baraba in ponočnjak. Ta smrkolin ima to lepo lastnost, da začne zmiraj zvižgati cio, cio, cio, kadar mu pride nasproti kak pošten fant. Legnarček in tvoja kompanija, svetujem vam, pojdite v mraku spat, ker drugače se vam zna pripetiti, da vam kdo prešteje zobe. Bolje bi pa še bilo, da se tem tičem postavi kuratorja, ki mu je

ime policaj. Tudi neki Bauer ni zadovoljen tukaj. Seveda on misli, da mora ves Guštanj po nemško marnjat, če je smel on kot folksterovec priti nazaj. Po slovenje se marnja samo takrat, kadar kdo od kmeta kaj potrebuje. Bauer, kaj bi bilo, ko bi prevzeli komando, kadar mislite zapustiti Guštanj? Poglejte, Kaiser, Kaiserca, Panse Florijan str. Panse, črevljarski mašter, Legnar, Ernst Osiander in tutti quanti taki jo mislijo popihati v hungerland. Kako bi bilo lepo imeti komando brez tako bežikompanijo. Osiander še danes ne verjame, da je naša dolina že stalno priklopljena Jugoslaviji. Pravi, da se bo odločilo tuti za nas šele takrat, ko bo glasovanje. Če pa to, potem res pripade k SHS, bo pa vse prodal. Prosim, dajte napraviti še za našo dolino abstimungo, pa kmalu. Morda se bo naš Ernst ustrašil Slovencev in dal svoje posestvo tako poceni, da ga bo lahko kupil še — Bavbar.

Guštanj. Pred Bemovo hišo stoji vsak večer krdelo kratkokrilih frocov, ki se ljudem, ki hodijo tam mimo, posmehujejo in delajo neumne opazke. Starišem različnih Julk bi pripročali, da vzamejo brezovko v roke in naženejo te smrkolinke v postelje. Radi bi vedeli, kaj išče taka zelenjad po večerih na ulici!

Libeliče. Prvi maj smo praznovali že zgodaj zjutraj s kresom. Gorelo je nemško drevo preobloženo s samimi oslovškimi trompetami. Tudi hudič je bil namalan notri. Zgorel je tudi on. Smrdelo je sicer, pa vendar je zgorelo precej vragov. Ko so potem ljudje brskali po pepelu, so našli še enega hudiča. Ta je ostal za seme. Dopadlo se nam je, da so nam naši nemčurčki, prijatelji Aleška in Fleisa, napravili takšno veselje. Peklenski ogenj bo tudi nje požrl.

Pliberk. Bivši Hafnerjev kompanjon Jožef Eberwein se je vrnil po enem letu hajljanja v Nemški Avstriji v lepi, jugoslovanski Pliberk. Tukaj se je pa ujel na limanice, ki so mu jih nastavili Jugoslovani.

Ta zlati tiček si je gotovo mislil, da so Ovčjak, Aprisnik, Plešivčnikova itd. že pozabili na njegove grehe, ki jih je naredil za časa, ko so bile v Pliberku nemške roparske tolpe. Pa doletela ga je prava jugoslovanska pravica. Vtaknili so ga v luknjo, kljub rdečemu protestu. Pravica je za vse enaka in ropar ostane to, kar je, pa naj ga brani ta ali oni.

Pliberk. G. nadgeometer Gvajc je daroval za spomenik Malgaju in Jakobu Senica 40 K. Srčna hvala!

Velikovec. Mizar Albrecht je tani dne 2. majnika tekal s puško po Velikovcu. Vprašamo ga, koga je hotel streljati, zajce, ali Slovence?

Globasnica. Žensko društvo v Globasnici je priredilo v nedeljo, dne 2. majnika igro „Ljudmila“. Pokazalo je s to igro, kaj zamore dobra volja. Vse vloge so bile mojstrsko izpeljane, nekateri prizori pa krasni. Igralke so tekmoval v spretnosti, nobena ni hotela zaostajati za drugo. Pred igro so govorili gg. Gaspari, Fellacher in Urbanc. Povedali so nam marsikaj koristnega. Z jednatimi besedami so marsikateremu poslušalcu pregnali strah pred glasovanjem. Po igri je bilo zborovanje Ženskega

društva. Udeležba je bila sijajna, kakor že dolgo ne. Gdč. Jeklnovi, ki se je posebno trudila, da je prireditev dobro uspela, srčna hvala! Igralkam pa iskreno častitamo. Prosim, da nas v kratkem zopet povabite. Pride nas še več.

Globašani.

Globasnica. Na binkoštni ponedeljek je pri cerkvi sv. Rozalije ob 10. uri dopoldne za kmete in delavce zelo važen shod s poučnim govorom. Popoldne ob treh pa je v Globasnici v Nar. domu zborovanje. Uprizorila se bo narodna igra „Rokovnjači“. Pričakujemo obilne udeležbe.

Žel. Kapla. Žensko društvo za Žel. Kaplo je imelo dne 9. t. m. v Gregorjevem domu sestanek vseh članic. Udeležba je bila prav velika, posebno še, če se vpošteva slabo vreme. Pevke so lepo, ubrano zapele „Našo pesem“ in še več drugih. Po pozdravnem nagovoru gdč. Haderlapove je prevzela besedo gdč. Panterjeva, ki je prav živahno poudarjala pravice ženstva pri upravi države in ljubezen do rodne zemlje. Za njo je nastopila ga. Klavorova. Vzpodbujala je navzoče k vztrajnemu delu za časa plebiscita. Naj ne bo ene ženske, ki bi v odločilnem trenutku ostala doma za pečjo. Živahni medklici so pritrjevali njenim besedam. Kaplanke so res zavedna, pogumna četa, ki se ne bo dala od nikogar zapeljati k izdajstvu.

Opoldne so dobile članice iz okolice kosilo, da so lažje počakale na popoldansko predstavo. Igra je izvrstno izpadla. Vse so igrale prav dobro. Udeležba je bila velika. Hvala odboru, ki res vzorno deluje.

Žel. Kapla. V našo šolo vstopi vsako leto približno 60 otrok. Tudi za to leto jih je že toliko. Nemški materin jezik so napovedali samo trije. Pa pravijo, da je ta zemlja nemška! Če bi ne bilo grdo, bi jim zalučal v obraz: pfuj tojfel! Povemo še, da ne spadajo pod našo šolo ne Obirsko, ne Korte in ne Koprivna, kjer so tudi trdi Slovenci.

Železna Kapla. Prvega maja so naši delavci praznovali svoj praznik. Zvečer so se malo zavrteli. Udeležba je bila velika. Bilo je prav lepo in domače.

Šmarjeta nad Pliberkom. Službovanju v Jugoslaviji se je odpovedal šolski voditelj g. Jurij Derbuch. Najmodrejše, kar je sploh mogel storiti! Dasi ga je plačevala naša država, ni hotel vzgajati mladine v narodnem duhu. Človek, ki ima kaj časti v sebi, ne dela takò! Pripoveduje se celo, da je Derbuch pravil učencem, da se ni treba slovenski učiti, ker bodo pri glasovanju itak Nemci zmagali! Opozarjamo politično oblast in zavedne Slovence, naj stopijo temu gospodu na prste!

Boroveljski okraj.

Glinje. Kakor se sliši, namerava lastnik p. d. Tonijeve gostilne v Glinjah Maks Antonitsch, Lojzov v Borovljah imenovano gostilno po dovršenem popravilu poslopja zopet odpreti.

Vaščani pa smo mnenja, da za nas v Glinjah ena, in sicer dobro znana in priljubljena gostilna g. Zablačana p. d. Dremla, popolnoma zadostuje našim potrebam. Sicer si pa mi kot „čuši“ (kakor je nas g. Antonitsch sam nekje imenoval), nikakor ne želimo njega kot gostilničarja v naši narodno zavedni vasi, kjer bi se njegovi kompanjoni folksterovci na skrivaj zbirali in kovali načrte, kako bi nas pobili in oropali. G. Antonitsch, Vas

prav dobro poznamo, in nikar ne mislite, da nam je Vaše postopanje napram našim vojakom neznan in mogoče že pozabljen!

Ako hočete priti med nas v Glinje s poštnim namenom dobrega gospodarja in patrijota naše troimene države, ste nam dobrodošli, v drugem slučaju Vam pa že vnaprej odkrito povemo, da Vam zna postati med nami zelo vroče.

Glinje. Navdušenje za Jugoslavijo pri nas od dne do dne raste, poslednji čas še tem bolj, ko se je raznesla vest, da je oddaja tri četrtine (¾) premoženja v Nemški Avstriji postavno sklenjena stvar. Mnogo je pripomogla k temu tudi poročilo dunajskega lista „Neue Freie Presse“ z dne 1. majnika 1920 o večmilijonskih ponarejenih nemško-avstrijskih bankovcih po 1000 in 10000 kron, katero škodo bo moralo že itak z oddajo premoženja do skrajnosti uničeno prebivalstvo trpeti. Mi Glinjčani gremo na dan glasovanje do zadnjega pred komisijo, da ji bomo pokazali kot en mož, da nočemo spadati pod gospodarsko na robu propada se nahajajočo Nemško-Avstrijo marveč da hočemo biti svobodni gospodarji svojega s krvavimi žulji pridobljenega premoženja. Živela Jugoslavija! Živel naš regent Aleksander!

Hodiše. Gospod Perdaher! Kaj pa pomeni tablica z napisom „Frank“? Ali ne mogoče nemčurski sestanek?

Bitčovs. Dne 9. maja po maši smo imeli pred Miklavževo gostilno dobro obiskan shod. Dr. Schaubach iz Borovelj nam je v svojem govoru dokazal, da moramo vsi do zadnjega oddati glasove za Jugoslavijo, če nočemo samih sebe in svojih potomcev spraviti v nesrečo. G. govornik nam je pokazal nemški list, kjer se Nemci sami norčujejo iz svoje Nemške Avstrije in pravijo, ko gledajo lastovke, ki se sedaj v vigredi vračajo tudi k njim, da so lastovke najbolj neumne živali, ker prihajajo nazaj v Avstrijo, ko bi vendar lahko ostale kje drugje, kjer je bolje. Kako bi se Nemci šele nam smejali, če bi mi, ki imamo vendar pamet, posnemali neumne živali in tiščali v nesrečo — v Avstrijo!

Kotmaraves. Vsem onim, ki se jih tiče, povemo, da naj takoj nehajo z nemškutarskim provociranjem po Kotmarivesi, kajti naše potrpljenje je začelo pokati. Pri nas se vsak lahko svobodno giblje in še nikomur se ni skrivil las na glavi. Če pa mislite, da zaradi tega lahko začnete s svojimi folksverovskimi manirami od danes leta, se pač grozno motite. Ljudje, kakor lnov prvi hlapec Hajnžek, Mišov, Primož in Ruda ne delajo modro, da zahajajo na jezero po razgrajajoče fakine in štronsgrobnajlarje. Sreča vaša, da nas ni bilo še iz Žihpolj v nedeljo, sicer bi bila marsikatera buča mehka! Govorili smo jasno, zato upamo, da ste razumeli. Kotmarški fantje.

Slovenji Gradec. V Slovenjem Gradcu je prevzela od g. Oseta gostilno „Balkan“ gđc. Juska Bračun. Imenovana je bila dosedaj več let v znani gostilni „Branibor“ v Celju. Ker je gostilničarka jako dobra kuharica ter bo imela vedno sveže pivo in prvovrstna stara in nova vina in sobe za tujce, to narodno gostilno vsakomur toplo priporočamo.

Na binkoštni ponedeljek 24. maja t. l. vsi na

Koroški dan v Železno Kaplo!

SPORED: 1. 9. uri slovesna maša v trški cerkvi. 2. Po maši javen shod na trgu, kjer govori več govornikov. Med govori godba in nastop moškega in mešanega pevskega zbora. 3. Ob 14. uri (2. uri pop.) v prostori hotelu „Gregorjev dom“ veselica. 4. Od 16.—18. ure (4.—6. ure pop.) vrtni koncert, ribji lov in šaljiva pošta. 5. Od 18. uri naprej v „Sokolski dvorani“ ples.

Vstopnina k plesu 5 K, k veselici 2 K. Vabite se, da se udeležite v velikem številu tega važnega shoda. Vlak iz Sinče vasi v Železno Kaplo bo počakal ta dan na zvezo z mariborskim vlakom ob 9. uri 20 minut. Pripravljani odbor.

Veliki cerkveni in ljudski shod se bo vršil na binkoštni ponedeljek, dne 24. maja pri

☛ **Marijini božji poti v Dolini.** ☚

Na predvečer šmarnice. Zjutraj se začnejo sv. maše ob pol šestih. Slovesna služba božja bo ob osmih (če bo vreme lepo, pod milim nebom) v spomin 106 letnice vrnitve papeža Pija VII. iz pregnanstva.

Nato ljudski shod.

Zastopane naj bodo vse organizacije in društva v kar največjem številu. Pridejo priznani govorniki in govornice. Ob dveh pop. šaloi gra „Pri gospodi“. Nato kratak govor. Sledi krasna igra „Dve materi“, h kateri so posebno povabljene vse Marijine družbenice. V odmorih petje narodnih in umetnih pesmi.

Po končani slovesnosti šmarnice. Vsi, ki ste na ta dan tako radi romali v — upamo še vedno — naše narodno svetišče v Gospo Sveto in vam je letos še zabranjeno, pridite k Mariji, pomočnici kristjanov, da nas skoraj reši nemškega trinoga. Povejmo svetu, da imamo dve materi: nebeško Marijo in zemeljsko Jugoslavijo. Vsi na noge ta dan in na veselo svidenje v Dolini!

Ure se računijo po starem času. V slučaju slabega vremena bo ljudski shod ob pol desetih v obširnih prostorih grada v Grabštanju in tudi igri se bosta uprizorili tam.

Dekleta, pridite v narodnih nošah!

V nedeljo, dne 6. junija 1920. se bo vršila v Žrelec, tik pred Celovcem manifestacijska

veselica

z govori, igro, petjem srečolovom, kegljanjem na dobitke, katero priredi Krajevni odbor Narodnega sveta za Žrelec s sodelovanjem tuk.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

☛ **kupi** ☚

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

K. O. Z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

ženskega društva. Svira vojaška godbal Sodelovala bosta tudi „Glasbena matica“ iz Maribora, in „Sokol“ iz Borovelj; govorniki bodo naši najuglednejši govorniki, pelo bo več pevskih društev. Udeležite se naše manifestacije polnoštevilno! Pokazimo našim nasprotnikom, da nismo osamljeni! Sodelujte do sedaj prijavila že večina narodnih in kulturnih društev ter korporacij cele Slovenije, tako da bo ta veselica velika manifestacija vsega slovenskega naroda.

Krajevni odbori naj javijo kar najpreje (najkasneje pa do 20. majnika) število udeležencev, da zamore veselčni odbor predpriprave v zadostnem obsegu izvršiti.

Vozni red posebnih vlakov iz vseh strani ter podroben spored slavnosti se bo pravčasno objavil in razglasil.

Časne udeležbe pričakuje:

Krajevni odbor,

Narodnega sveta za Žrelec na Koroškem.

Mala Pesmarica

je dosedaj objavila sledeče moške zборе in čveterespeve: 1. D. Jenko: Što čuliš, 2. I. pl. Zajc: Zrinjsko Frankopanka, 3. A. Hajdrih: Slabo sveča je brlela, 4. Pod oknom, 5. V sladkih sanjah, 6. Jadransko morje. Izdaja drugih priljubljenih moških zborov sledi. Pevska društva in pevci naj pridno segajo po okusi in ceni izdaji. En izvod stane le 1 K, 11 izvodov 10 K. Dobiiva se Mala Pesmarica v Zvezni Knjigarni, Marijin trg, Ljubljana.

Naznanilo.

Jugoslovanska brivnica v Velikovcu se je preselila v hišo Mestne hrastnice na Mestnem trgu.

Za obilen obisk se priporoča

J. Pirc,
narodni brivec.

Tvrdba Mader, Pliberk

naznanja p. n. občinstvu, da je s prvim majnikom začela zopet izvrševati svoje

knjigoveštvo,

ter se priporoča z umnim in obstojnim delom.

Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za ovčjo volno, oprano in neoprano, plačuje edino le J. Oswald, Velikovec, kavarna Spal. Prepričajte se!

Proda se Zlata ura (18 karatov) in zlat prstan z rubinom. Naslov pove upravnistvo.